

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 188/2010
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Συνεδρίαση της 12-5-2010

Σύνθεση

Προεδρεύων: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., αντί του κωλυομένου Προέδρου του Ν.Σ.Κ., Αλέξανδρου Τζεφεράκου.

Μέλη: Νικηφόρος Κανιούρας και Ιωάννης Σακελλαρίου, Αντιπρόεδροι Ν.Σ.Κ., Βλάσιος Ασημακόπουλος, Βλάσιος Βούκαλης, Παναγιώτης Κιούσης, Χρήστος Παπαδόπουλος, Ανδρέας Φυτράκης, Μιχαήλ Απέσσος, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ανδρέας Χαρλαύτης, Στέφανος Δέτσης, Νικόλαος Μουδάτσος, Ασημίνα Ροδοκάλη, Ανδρέας Γραμματικός, Ιωάννης Χαλκιάς, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Πανταζή, Νίκη Μαριόλη, Στυλιανή Χαριτάκη και Δημήτριος Χανής, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγητής: Παναγιώτης Πανάγος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 1010101/ΔΕ-Β/26-1-2010 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων/Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικών Ελέγχων/ Διεύθυνσης Ελέγχου/Τμ. Β'.

Περίληψη: Η αρμοδιότητα του ελέγχου και η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του επιναύλου του άρθρου δέκατου του ν. 2932/2001 και οι εφαρμοστέες εν γένει διατάξεις και διαδικασίες ικανοποίησης των σχετικών αξιώσεων του Δημοσίου (καταλογισμός, παραγραφή κλπ.)

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους – Β' Τακτική Ολομέλεια, γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ι. Στο άρθρο δέκατο του ν. 2932/2001 (ΦΕΚ Α' 145), που φέρει τον τίτλο: «Λογαριασμός Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών» ορίζεται ότι: «1. Στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας συνιστάται και λειτουργεί ειδικός "Λογαριασμός Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών", στον οποίο κατατίθενται ή αποδίδονται κατά περίπτωση: α) οι χρηματοδοτήσεις και ενισχύσεις για τις γραμμές που καλύπτονται με συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας, β) το κατά την παράγραφο 5 του άρθρου τέταρτου δικαίωμα, γ) τα κατά την παράγραφο 1 του άρθρου πέμπτου παράβολα, δ) το εξήντα τοις εκατό του κατά την παράγραφο 5 του άρθρου έκτου ποσού προστίμου, ε) τα κατά το άρθρο ενδέκατο ποσά προστίμων, στ) κάθε ποσό εγγυητικής επιστολής, που καταπίπτει σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ζ) ποσοστό τρία τοις εκατό επί του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβατών και οχημάτων, στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορικές υπηρεσίες. 2. Τα έσοδα του Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών διατίθενται κατά προτεραιότητα για τη χρηματοδότηση των γραμμών, που καλύπτονται με συμβάσεις δημόσιας υπηρεσίας και για τη συμμετοχή του Δημοσίου σε έργα βελτίωσης της λειτουργίας των λιμένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης των εσόδων του Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών». Στο άρθρο δε μόνο του π.δ. 34/2003 (ΦΕΚ Α' 35) ορίζεται ότι: «Στις δαπάνες του ειδικού λογαριασμού με τίτλο "Λογαριασμός Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών", που συστήθηκε με το άρθρο δέκατο του Ν. 2932/2001 ασκείται προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο». Κατ' εξουσιοδότηση της παραπάνω διατάξεως εξεδόθη η υπ' αριθμ. 3350/01/04/5-2-2004 κ.υ.α. των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου: «Ρύθμιση θεμάτων ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών» (ΦΕΚ Β' 310), στην οποία ορίζονται τα εξής: «ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ. Τμήμα ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών. (α) Η διαχείριση και απόδοση των εσόδων του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών γίνεται από το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Θαλασσίων Συγκοινωνιών του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τις περί "Δημοσίου λογιστικού" και "Οργανισμού του Υ.Ε.Ν." διατάξεις. (β) Οι αρμοδιότητες του τμήματος αυτού συνίστανται στην εκτέλεση κάθε εργασίας για τη σύννομη, κανονική και υπεύθυνη λειτουργία είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών κατ' εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την κίνηση των εκτός και εντός προϋπολογισμού λογαριασμών της δημόσιας διαχείρισης. (γ). Στο τμήμα ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών τηρούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία λογιστικά βιβλία και έντυπα, τα οποία θεωρούνται από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' Α. Η είσπραξη των εσόδων του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών όπως αυτά καθορίζονται κατά περίπτωση στην παράγραφο 1 του άρθρου δέκα του Ν. 2932/2001 γίνεται αναλυτικά ως εξής: (α).....(στ) Το ποσοστό τρία τοις εκατό επί του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβατών και οχημάτων στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορικές υπηρεσίες. (i) Ο πλοιοκτήτης κάθε δρομολογημένου πλοίου, υποχρεούται να εισπράττει ποσοστό (3%) επί του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβατών και οχημάτων στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και να αποδίδει αυτό στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στον ειδικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου (Κ.Α.Ε.) ταυτόχρονα με την απόδοση του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) υπέρ του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών που τηρείται στο Κεντρικό Κατάστημα της Τράπεζας της Ελλάδος στην Αθήνα. Μετά την απόδοση του αναλογούντος ποσού κατατίθεται από τον πλοιοκτήτη, στο τμήμα του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών αντίγραφο του διπλότυπου είσπραξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στο οποίο αναγράφονται υποχρεωτικά τα στοιχεία του πλοίου, το χρονικό διάστημα στο οποίο αφορά η είσπραξη, το αναλογούν ποσό και η αιτία είσπραξης. Το αντίγραφο του διπλότυπου είσπραξης κατατίθεται από τους υπόχρεους μαζί με: i) αναλυτική κατάσταση εισιτηρίων ανά κατηγορία ναύλου (επιβάτες οχήματα), ii) αντίγραφο του ειδικού έντυπου κατάστασης απόδοσης της κράτησης υπέρ Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου / Κεφάλαιο Ασφάλισης Επιβατών και Οχημάτων και iii) θεωρημένο αντίγραφο της προσωρινής ή εκκαθαριστικής δήλωσης του Φ.Π.Α. που κατατίθεται στη αρμόδια Δ.Ο.Υ. (ii) Το τμήμα του ειδικού

Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ενημερώνεται ανάλογα από τις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. για τις εισπράξεις της κατηγορίας αυτής με ονομαστικούς πίνακες. (iii) Το τμήμα του ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών μεριμνά για τη συγκέντρωση των απαραίτητων παραστατικών των εσόδων αυτών και την ενημέρωση των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, ενώ διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους για τη διαπίστωση της ορθής απόδοσης της εν λόγω κράτησης». Περαιτέρω, στα άρθρα 1 και 2 του ν. 3697/2008 (ΦΕΚ Α' 194) ορίζονται τα εξής: « ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ - ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ. Άρθρο 1. Ειδικό Λογαριασμοί. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως ειδικοί λογαριασμοί νοούνται: α. Οι λογαριασμοί που λειτουργούν με νομική και διαχειριστική αυτοτέλεια, τροφοδοτούνται από το προϊόν κοινωνικών πόρων, έχουν συσταθεί με ειδικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και δια των οποίων καταβάλλονται παροχές σε υπαλλήλους ή εξυπηρετούνται άλλοι ειδικοί σκοποί. β. Οι επιτροπές και όλες οι διοικητικές διαδικασίες, διοικητικά σχήματα και μορφώματα διοικητικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, μέσω των οποίων διατίθενται κοινωνικοί πόροι σε υπαλλήλους ή σε άλλους ειδικούς σκοπούς. Άρθρο 2. Κατάργηση Ειδικών Λογαριασμών. 1. Εντός διμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται όλοι οι Ειδικό Λογαριασμοί του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που λειτουργούν σε Υπουργεία, Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. 2. Με τη δημοσίευση του νόμου αυτού καταργούνται όλοι οι υφιστάμενοι ανενεργοί ειδικοί λογαριασμοί. 3. Τα περιουσιακά στοιχεία των ειδικών λογαριασμών του άρθρου 1 του νόμου αυτού αποτελούν δημόσια περιουσία όταν λειτουργούν σε Υπουργεία και περιουσία του οικείου φορέα όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Αντίστοιχα, οι πόροι και το προϊόν τους αποτελούν δημόσια έσοδα και περιέρχονται αυτοδίκαια στον Κρατικό Προϋπολογισμό ή περιουσία του οικείου φορέα, στου οποίου τον προϋπολογισμό αυτοδίκαια περιέρχονται, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών στην οποία καθορίζεται και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. 4. Οι διατάξεις που προβλέπουν πόρους για τους ειδικούς λογαριασμούς του άρθρου 1 του νόμου αυτού, που τυχόν προέρχονται από φόρους, τέλη, ποσοστό επί δαπανών ή επενδύσεων, κρατήσεις, δικαιώματα, προκαταβολές και οποιαδήποτε άλλη αιτία, διατηρούνται σε ισχύ και οι πόροι αυτοί περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδο του Δημοσίου όταν οι Λογαριασμοί αυτοί λειτουργούν σε

Υπουργεία, ενώ όταν λειτουργούν σε Ν.Π.Δ.Δ. και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα περιέρχονται στον Προϋπολογισμό του οικείου φορέα του οποίου και αποτελούν έσοδο». Τέλος, στο άρθρο 2 του ΚΕΔΕ (ν.δ. 356/1974) ορίζονται τα εξής: «1. Η εισπραξίς των δημοσίων εσόδων ανατίθεται εις τα Δημόσια Ταμεία, τα λοιπά επί της εισπράξεως όργανα και τους ειδικούς ταμίας, εις ους έχει ανατεθή η εισπραξίς ειδικών εσόδων, ενεργείται δε δυνάμει νομίμου τίτλου..... 2. Νόμιμος τίτλος είναι : α) Η κατά τους κειμένους νόμους βεβαίωσις και ο υπό των αρμοδίων Διοικητικών ή ετέρων αρμοδίων κατά τον νόμον Αρχών προσδιορισμός του εισπρακτέου ποσού, του είδους του εσόδου και της αιτίας δι' ην οφείλεται. β) Η εξ εγγράφων δημοσίων ή ιδιωτικών αποδεικνυομένη οφειλή. γ) Η εξ εγγράφων δημοσίων ή ιδιωτικών πιθανολογούμενη κατά την έννοιαν του άρθρου 347 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας ως προς την ύπαρξιν και το ποσό αυτής οφειλή. 3. Εις τας περιπτώσεις β' και γ' της προηγουμένης παραγράφου η εις το Δημόσιον Ταμείον βεβαίωσις ενεργείται κατόπιν εγγράφου της κατεχούσης τα έγγραφα Αρχής ή οίκοθεν υπό του Δημοσίου Ταμείου εφ' όσον ταύτα ευρίσκονται παρ' αυτώ».

II. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στο ανωτέρω ερώτημα, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 663/15-6-2009 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων, διαβιβάσθηκε έγγραφο του πρώην Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, με πίνακες απόδοσης του ως άνω ποσοστού 3% του Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, για πολλές ακτοπλοϊκές εταιρείες. Η ερωτώσα Υπηρεσία διαβίβασε τους παραπάνω πίνακες στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., προκειμένου να προβούν σε προληπτικό έλεγχο, να συντάξουν σχετικές εκθέσεις, στις οποίες να αναφέρεται το ύψος των καθαρών ναύλων επιβατών και οχημάτων στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές, ανά φορολογική περίοδο και να κοινοποιήσουν τις εν λόγω εκθέσεις στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα του πρώην Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, για περαιτέρω καταλογισμό ή άλλες δέουσες ενέργειες από τις υπηρεσίες του Υπουργείου. Κατόπιν δε των ανωτέρω και ενόψει του γεγονότος ότι υπάρχει ασάφεια ως προς τις εφαρμοστέες διαδικασίες ικανοποίησης των αξιώσεων του Δημοσίου από την τυχόν μη καταβολή του επιναύλου, υποβάλλεται το ερώτημα: ποια υπηρεσία έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου, πως θα χωρήσει η διαδικασία βεβαίωσης και εισπραξής του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου και ποιες είναι οι εφαρμοστέες εν

γένει διατάξεις και διαδικασίες ικανοποίησης των σχετικών αξιώσεων του Δημοσίου (καταλογισμός, παραγραφή κλπ.).

III. Θέση γνωμοδότησης.

α). Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι ο επίναυλος, που προβλέπεται στο άρθρο δέκατο του ν. 2932/2001 και αποτελούσε έσοδο του Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, μετά την ισχύ των καταργητικών, των ειδικών λογαριασμών, προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του ν. 3697/2008, με τις οποίες διατηρήθηκαν ρητά σε ισχύ οι διατάξεις που προβλέπουν πόρους υπέρ των ειδικών λογαριασμών, οι οποίοι περιέρχονται στον κρατικό προϋπολογισμό και αποτελούν έσοδο του Δημοσίου, αποτελεί φόρο, δεδομένου ότι επιβάλλεται αναγκαστικώς υπέρ του Δημοσίου για την εκτέλεση κοινωνικού σκοπού, εντασσόμενου στη σφαίρα του δημόσιου συμφέροντος και δεν αντικρίζεται υπό ειδικής ή αμέσου οικονομικής αντιπαροχής του φορέως (πρβλ. ΟΛΑΠ 22/2006, 18/1994). Υπό τα δεδομένα αυτά και ενόψει του γεγονότος ότι ο επίναυλος υπάγεται στην κατηγορία των δημοσίων εσόδων, που περιέρχονται στον κρατικό προϋπολογισμό, οι διατάξεις που μπορούν να τύχουν εφαρμογής, σε περίπτωση μη αποδόσεως του επιναύλου και προκειμένου να επιδιωχθεί υπό του Δημοσίου η είσπραξη αυτού, είναι οι διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974) και η είσπραξη του οφειλόμενου επιναύλου κατά την προβλεπόμενη, στις εν λόγω διατάξεις, διαδικασία και μόνο σύμφωνα μ' αυτήν, μη επιτρεπομένης της ασκήσεως λ.χ. αγωγής. (βλ. ΑΕΔ 2/1993, ΣΤΕ 2801/2006). Σημειωτέον δε ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι, κατά την ανωτέρω κ.υ.α., ο επίναυλος είναι αποδοτέος στην αρμοδία ΔΟΥ ταυτόχρονα με την απόδοση του Φ.Π.Α., διότι η διάταξη αυτή είναι καθαρά διαδικαστική και ως εκ τούτου δεν μπορεί να συναχθεί εξ αυτής ότι και βεβαιωτική (υπό ευρεία και στενή έννοια) διαδικασία, είναι αυτή του Φ.Π.Α (πρβλ. ΣΤΕ 3228/2005). Επομένως, εάν μετά τη διαδικασία ελέγχου, διαπιστωθεί ότι δεν αποδόθηκε ο οφειλόμενος επίναυλος από υπόχρεο πλοιοκτήτη ή ότι δεν αποδόθηκε ορθά, η είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου θα επιδιωχθεί κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Συγκεκριμένα, εφόσον ο νόμος, στην προκειμένη περίπτωση, δεν προβλέπει την εν ευρεία έννοια βεβαίωση του χρέους, αποτελεί νόμιμο τίτλο εισπράξεως του επιναύλου η απόδειξη της οφειλής εκ δημοσίου εγγράφου, κατ' άρθρ. 2 παρ. 2 περ. β' του ΚΕΔΕ. Ως προς το ζήτημα δε, αν στη συγκεκριμένη περίπτωση τυγχάνει εφαρμογής η περίπτωση α' ή β' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ΚΕΔΕ, στην προκειμένη περίπτωση, τυγχάνει εφαρμογής η περίπτωση β' της

παραπάνω διατάξεως, διότι ενώ στην κατηγορία των νόμιμων τίτλων της περιπτώσεως α', ο τίτλος απορρέει από ορισμένη βεβαιωτική (ευρείας έννοιας) διαδικασία, στον νόμιμο τίτλο της περιπτώσεως β', η οφειλή απορρέει από το ίδιο το έγγραφο, χωρίς να απαιτείται άλλη βεβαιωτική (ευρείας έννοιας) διαδικασία (βλ. Β. Παπαχρήστου, Η Διοικητική Εκτέλεση, σελ. 97), η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση, όπως προελέχθη, δεν προβλέπεται. Στην περίπτωση δε αυτή, κατά της σχετικής ατομικής ειδοποίησης χωρεί άσκηση ανακοπής κατά το άρθρ. 73 παρ. 1 του ΚΕΔΕ.

Τέλος, όσον αφορά την παραγραφή του προς βεβαίωση δικαιώματος του Δημοσίου, δηλαδή του πρωταρχικού εκ του νόμου δικαιώματός του για την είσπραξη του επιναύλου, σε περίπτωση μη αποδόσεως αυτού, με βάση το οποίο, στη συνέχεια, βεβαιώνονται οι σχετικές απαιτήσεις του Δημοσίου, αρχικά μεν φορολογικώς και ακολούθως ταμειακώς, ενόψει του γεγονότος ότι, από τις ανωτέρω διατάξεις, δεν προβλέπεται ο χρόνος παραγραφής της αξιώσεως του Δημοσίου για την είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου, ούτε υφίσταται άλλη γενική ή ειδική διάταξη περί παραγραφής του εν λόγω δικαιώματός του, στην προκειμένη περίπτωση εφαρμόζεται η γενική διάταξη του άρθρου 249 Α.Κ. περί εικοσαετούς παραγραφής (ΣΤΕ 1561/2003, 3389/1999, 350/1981 κλπ.) και συνεπώς το προς βεβαίωση δικαίωμα του Δημοσίου παραγράφεται είκοσι έτη μετά την γένεση της σχετικής αξιώσεώς του.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη άποψη των μελών της Β' Τακτικής Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και τη γνώμη του Εισηγητή Παναγιώτη Πανάγου, Παρέδρου Ν.Σ.Κ., ο επίναυλος του άρθρου δέκατου του ν. του ν. 2932/2001 αποτελεί φόρο, η είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου επιδιώκεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, με νόμιμο τίτλο κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. β' αυτού, το προς βεβαίωση δε δικαίωμα του Δημοσίου για την είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου παραγράφεται είκοσι έτη μετά την γένεση της σχετικής αξιώσεώς του.

β). Κατά την άποψη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους: Θεόδωρο Ρεντζεπέρη (Προεδρεύων), Νικηφόρο Κανιούρα και Ιωάννη Σακελλαρίου, Αντιπροέδρους Ν.Σ.Κ., Βλάσιο Ασημακόπουλο, Βλάσιο Βούκαλη, Χρήστο Παπαδόπουλο, Ανδρέα Φυτράκη, Μιχαήλ Απέσσο, Αλέξανδρο Καραγιάννη, Ιωάννη Διονυσόπουλο, Ανδρέα Χαρλαύτη, Στέφανο Δέτση, Νικόλαο Μουδάτσο, Ιωάννη Χαλκιά, Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Βασιλική Πανταζή, Νίκη Μαριόλη,

Στυλιανή Χαριτάκη και Δημήτριο Χανή, Νομικούς Σύμβουλους, η ελεγκτική αρμοδιότητα για την ορθή απόδοση του επιναύλου, ήτοι η αρμοδιότητα για την σύνταξη των σχετικών εκθέσεων στις οποίες θα αναφέρεται το ύψος των καθαρών ναύλων επιβατών και οχημάτων στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές, ανά φορολογική περίοδο κλπ. και περαιτέρω, η αρμοδιότητα για τη συγκρότηση του νόμιμου τίτλου, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. β' ΚΕΔΕ, σε περίπτωση μη αποδόσεως του οφειλόμενου επιναύλου, ανήκει στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. Τούτο διότι, διά της καταργήσεως, κατά τ' ανωτέρω, του «Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών» και της συγκροτηθείσας, για τη διαχείριση του εν λόγω Λογαριασμού, Υπηρεσίας (αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Θαλασσίων Συγκοινωνιών), ουδεμία διάταξη προβλέπει πλέον τις σχετικές ελεγκτικές αρμοδιότητες. Συνεπώς, η ελεγκτική αρμοδιότητα ανήκει στις Δ.Ο.Υ., που έχουν τη γενική αρμοδιότητα για τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου και οι οποίες, αφ' ενός διαθέτουν τους κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και ελεγκτικά όργανα, αφ' ετέρου δε, στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει του γεγονότος ότι, κατά την ανωτέρω κ.υ.α., ο επίναυλος είναι αποδοτέος στην αρμοδία Δ.Ο.Υ. ταυτόχρονα με την απόδοση του Φ.Π.Α., καθίσταται δυνατή η διαδικασία ελέγχου και της συγκροτήσεως του νόμιμου τίτλου για την επιδίωξη είσπραξης του επιναύλου από τους υπόχρεους πλοιοκτήτες.

Κατά την άποψη, όμως της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από τους Παναγιώτη Κιούση, Ασημίνα Ροδοκάλη και Ανδρέα Γραμματικό, Νομικούς Συμβούλους και τη γνώμη του Εισηγητή Παναγιώτη Πανάγου, Παρέδρου Ν.Σ.Κ., η ελεγκτική αρμοδιότητα για την ορθή απόδοση του επιναύλου και η αρμοδιότητα για τη συγκρότηση του νόμιμου τίτλου, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. β' του ΚΕΔΕ, ανήκει στις υπηρεσίες του πρώην Υ.Ε.Ν.. Συγκεκριμένα, νόμιμο τίτλο, κατά την ανωτέρω διάταξη, ήτοι δημόσιο έγγραφο που περιέχει πλήρη απόδειξη της απαιτήσεως του Δημοσίου), αποτελεί το σχετικό έγγραφο της Υπηρεσίας, που κατά τον Οργανισμό του πρώην Υ.Ε.Ν., ανέλαβε τις αρμοδιότητες της καταργηθείσας Υπηρεσίας (αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Θαλασσίων Συγκοινωνιών), μετά την άσκηση των ελεγκτικών καθηκόντων της, κατά τις διατάξεις της προπαρατεθείσας κ.υ.α., το οποίο (έγγραφο) έχει συνταχθεί κατά τους νόμιμους τύπους, έχει τα απαραίτητα για το κύρος του στοιχεία και από το οποίο προκύπτει η οφειλή του επιναύλου. Το έγγραφο δε αυτό υποβάλλεται αρμοδίως στη φορολογική αρχή, για τις περαιτέρω ενέργειες της αρμοδιότητά της, ήτοι την υλοποίηση του νόμιμου τίτλου (εν στενή εννοία βεβαίωση). Και ορίζεται

μεν στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 2932/2001 ότι ο πλοιοκτήτης εισπράττει και αποδίδει τον επίναυλο στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., στον ειδικό κωδικό αριθμό έσοδα (ΚΑΕ), ταυτόχρονα με την απόδοση του Φ.Π.Α., πλην η τοιαύτη διαδικασία ουδόλως συνεπάγεται και παραπομπή στις διατάξεις που προβλέπουν τη διαδικασία ελέγχου των δηλώσεων Φ.Π.Α. και έκδοση των σχετικών καταλογιστικών του φόρου πράξεων (πρβλ. σκέψεις στις ΣτΕ 2615/2007, 3228-3230/2005). Άλλωστε, σύμφωνα με τις διατάξεις του άνω νόμου, το Τμήμα του Ειδικού Λογαριασμού Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών μεριμνά για τη συγκέντρωση των απαραίτητων παραστατικών των εσόδων αυτών και την ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων, ενώ διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους για τη διαπίστωση της ορθής απόδοσης της εν λόγω κράτησης (επιναύλου). Εντεύθεν, ο άνω ειδικός λογαριασμός και μετά την κατάργησή του, η Υπηρεσία στην οποία περιήλθαν οι αρμοδιότητές του, είναι αρμόδια για την ενέργεια των αναγκαίων ελέγχων και την κατάρτιση του βεβαιωτικού νόμιμου τίτλου και όχι η εισπράττουσα τον επίναυλο Δ.Ο.Υ..

III. Κατόπιν των ανωτέρω, επί των τεθέντων ερωτημάτων, η Β' Τακτική Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε: α). Ομόφωνα μεν, ότι ο επίναυλος του άρθρου δέκατου του ν. του ν. 2932/2001 αποτελεί φόρο, η είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου επιδιώκεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, με νόμιμο τίτλο κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περίπτ. β' αυτού, το προς βεβαίωση δε δικαίωμα του Δημοσίου για την είσπραξη του τυχόν οφειλόμενου επιναύλου παραγράφεται είκοσι έτη μετά την γένεση της σχετικής αξιώσεώς του. β). Κατά πλειοψηφία δε, ότι η ελεγκτική αρμοδιότητα για την ορθή απόδοση του επιναύλου και η αρμοδιότητα για τη συγκρότηση του σχετικού νόμιμου τίτλου, ανήκει στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ..

ΑΘΗΝΑ, 19-05-2010.....

Ο Εισηγητής

Παναγιώτης Πανάγος

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Γίνεται δέκτη η ομόφωνη γνώμη της Ολομέλειας ως προς τα θέματα της ως άνω περίπτωσης α' και η γνώμη της πλειοψηφίας ως προς τα θέματα της ως άνω περίπτωσης β'.

Αθήνα 15-10-2010

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ